

Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

Кафедра пропедевтики
внутрішньої медицини і
фізичної реабілітації

Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

Мета нашого заняття - розповісти вам про методи лікування, які недостатньо широко практикуються більшістю наших лікарів, але які практично всі фахівці можуть

застосовувати в діагностиці та лікуванні хворих, як доповнення до основних методів.

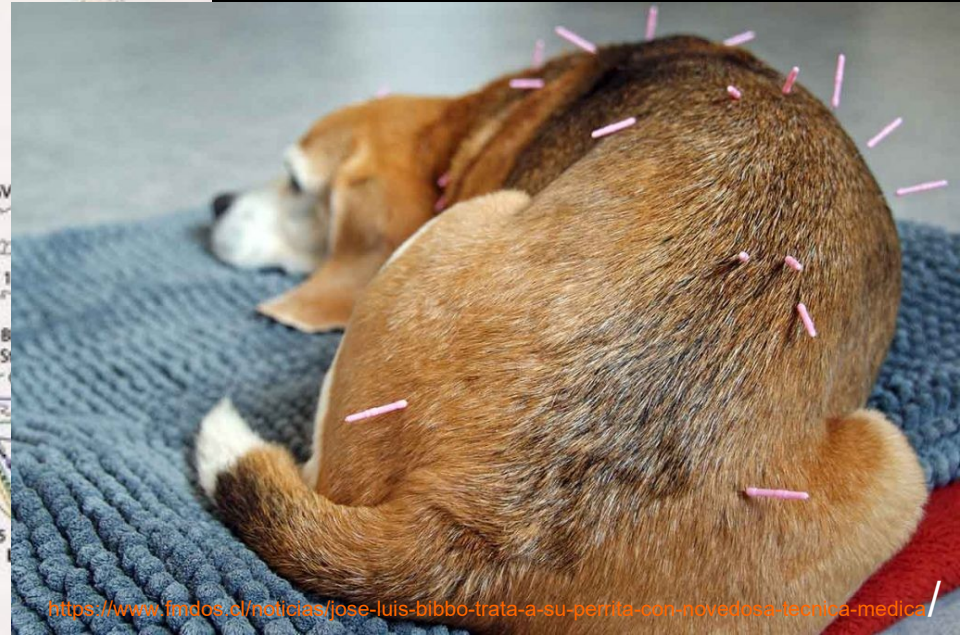
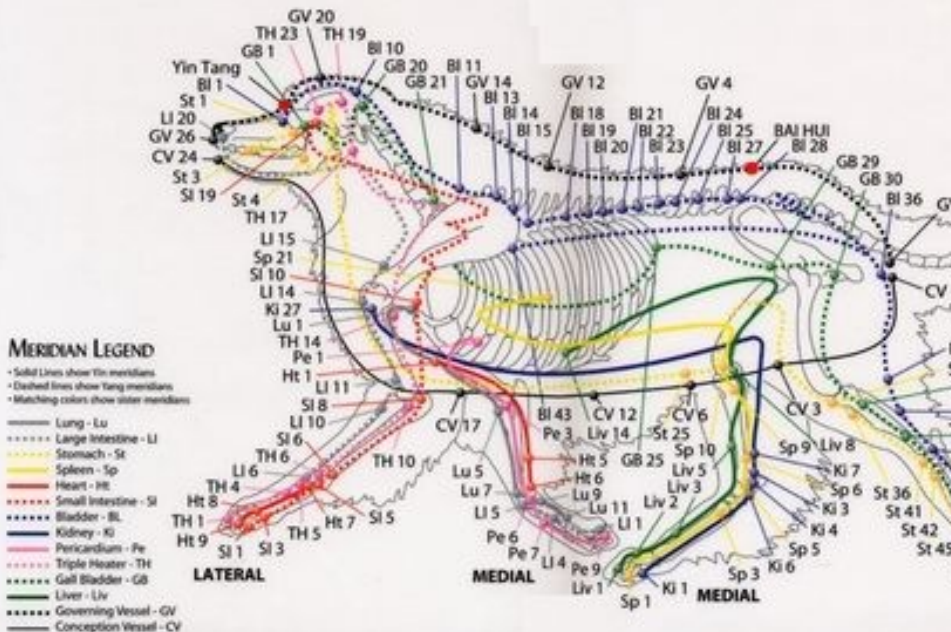
Можливо, прослухавши наш цикл лекцій, дехто з вас захочуть більш глибоко вивчати методи лікування, донесені до нас віковою традицією.

Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

Рефлексотерапія або чжень-цзю терапія - лікування голковколюванням і припіканням має тисячолітню історію. Найбільш рання згадка про цей метод лікування відноситься до Китаю V - IV століть до нашої ери. За легендами мисливці Далекого Сходу знайшли зцілення від болей та хвороб, випадково вдарившись каменем, чи опікшись біля вогню. Надалі вони вже навмисно припікали ті точки тіла чи придавлювали каменем.

Скептики стверджують, що ефекти рефлексотерапії пов'язані з психічними навіюваннями. Але, цей метод з успіхом використовується і в ветеринарній практиці, що спростовує його психогенне обґрунтування

FOR MORE INFORMATION
contact:

Припикання полинною цигаркою

ПРИПІКАННЯ ПОЛИНОВИМИ КОНУСАМИ

Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

З часом цілителі винайшли, що найбільш безпечно та дієво прогрівати винайдені точки тіла сухим листом полину, який в приморських регіонах заміняли сухими водоростями. Розроблено декілька методів такого лікування, які використовують і до нашого часу. Загострені камінці були замінені на риб'ячі кістки, а потім и на металеві голки.

Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

Епоха Тан (618 - 916 р.р.) стала періодом поширення голковколювання і припікання в суміжних з Китаєм країнах. Чжень-цзю терапія отримала ранг самостійної медичної дисципліни. Для вивчення її були введені посади викладачів, асистентів і лікарів, які навчали учнів розташуванню меридіанів і точок тіла людини, методам володіння голкою, припікання і іншим дисциплінами традиційної китайської медицини, зокрема – традиційній фітотерапії і цигунтерапії – аналогу сучасної лікувальної фізкультури.

Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

Було передбачено систему складання іспитів на звання лікаря - спеціаліста з чжень-цзю терапії. Збереглася до наших часів бронзова статуя людини, порожниста зсередини, в якій в місцях біологічно активних точок були просвердлені отвори. Перед іспитом вся статуя обклеювалася папіром і заповнювалася фарбою. Якщо випускник потрапляв голкою в точку, то фарба виступала на поверхні.

元禄五年壬申卯月終日

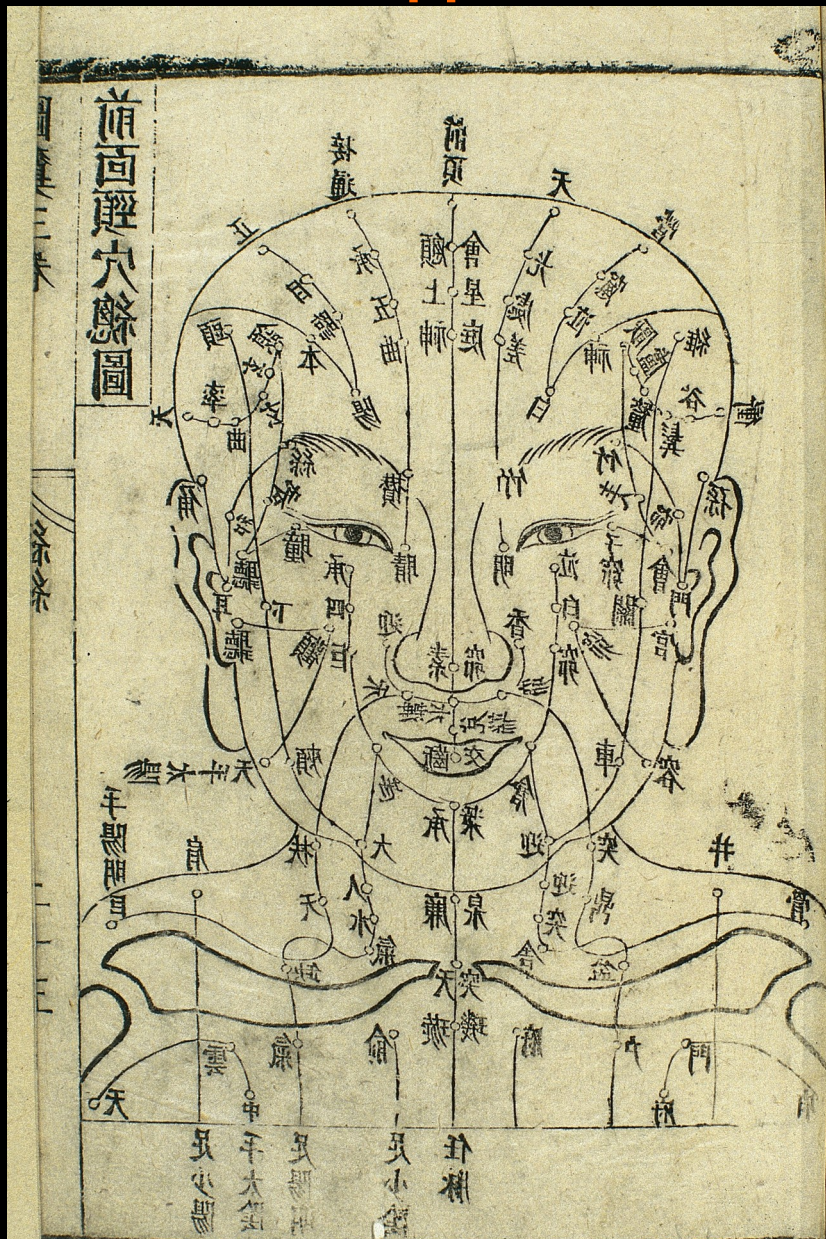
井原道悦先生作

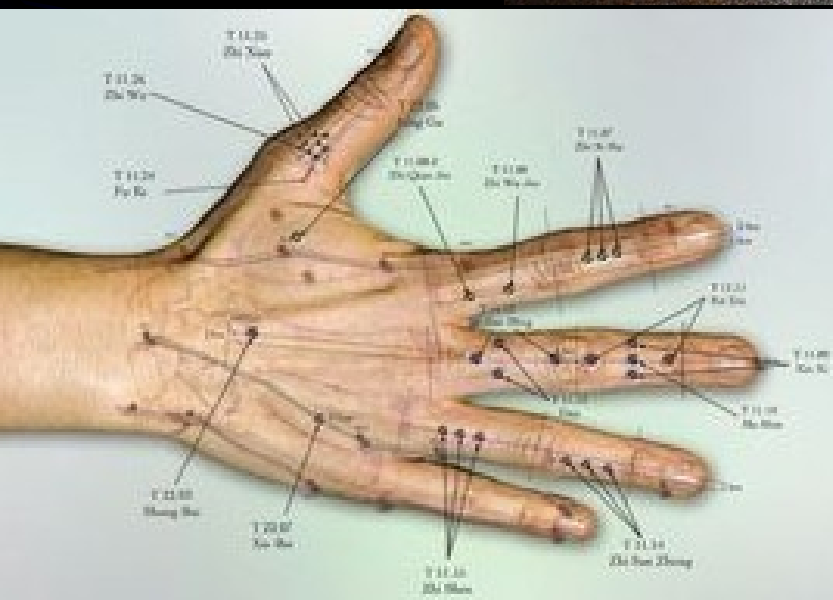
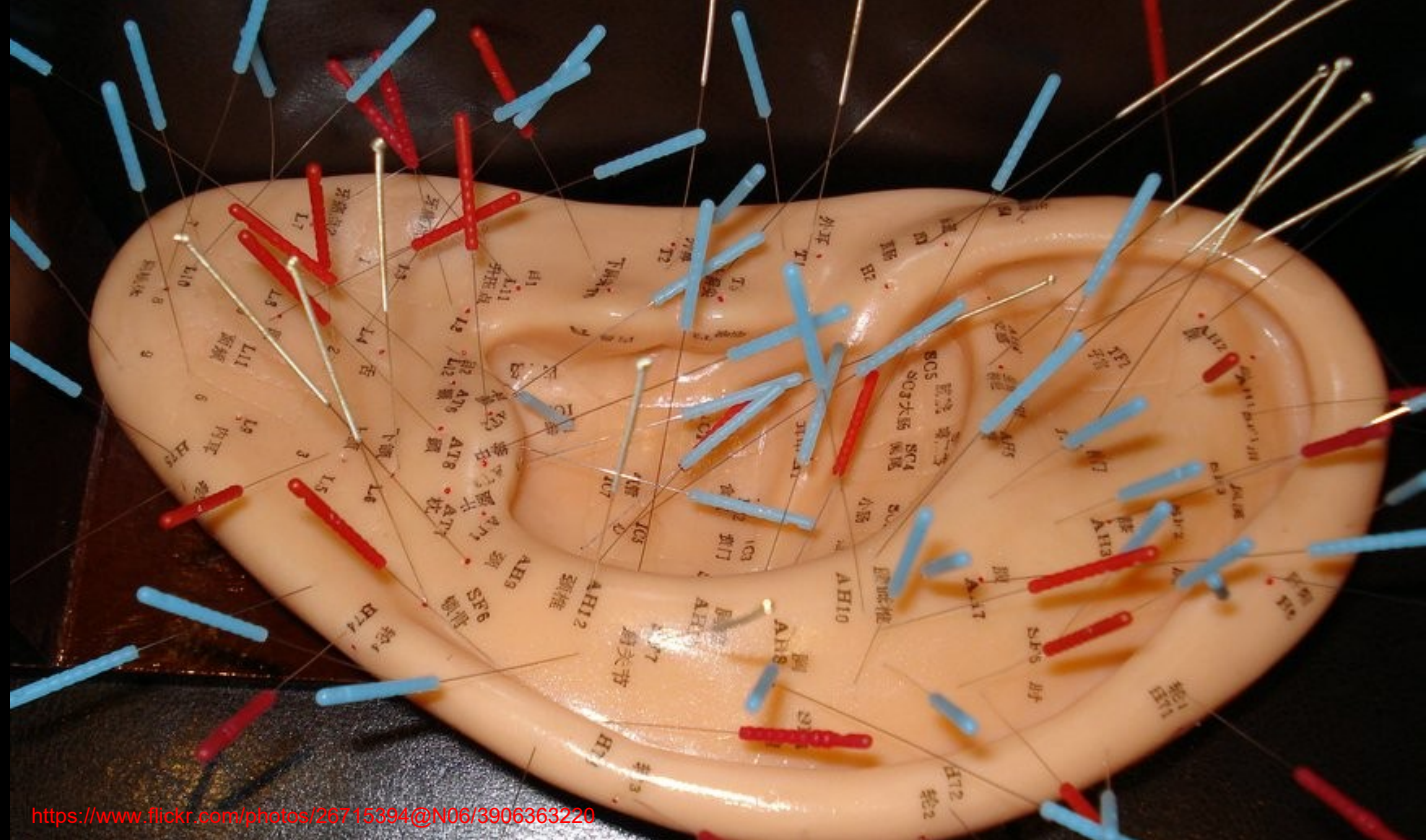
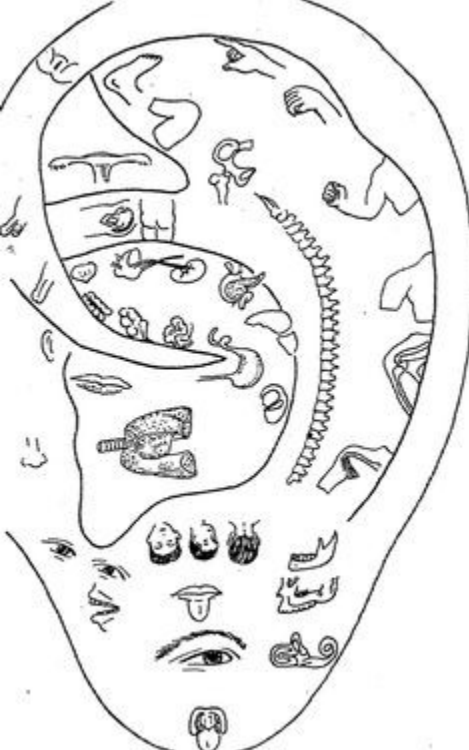
明治三十六年七月吉日
祖傳之製之相中經此大形
者也
此藥流傳歷代孫
世亦增藏識記

Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

Поряд з генеральною акупунктурною системою всього тіла були також винайдені мікроакупунктурні системи на кистях рук, вушних раковинах, та черепному склепінні, які виявилися не менш ефективними.

Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

Треба сказати, що в Китаї та деяких інших країнах Далекого Сходу вивчення традиційної медицини на офіційному рівні відбувається дотепер та відокремлено від вивчення Європейської медицини, на відміну від країн колишнього СРСР, де деякі аспекти голковколювання та припікання вивчаються в плані післядипломної освіти загальнолікарської системи навчання.

Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

Це склалося історично, бо ще за часів СРСР до Китаю вирушила партійно-державна делегація, яку китайські товариші здивували успіхами своєї традиційної медицини. Уряд вирішив швидко запровадити методи китайської медицини та направив до Китаю на навчання поважних професорів, здебільшого невропатологів, а не студентів. Тому у нас традиційно цю дисципліну вивчають як післядипломну і здебільшого – невропатологи, хоча й іншим спеціалістам шлях до навчання не закритий.

Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

Чжень-цзю терапія може використовуватися для знеболення, та лікування різної хронічної патології. Але лікар повинен усвідомлювати, що знеболення не є аналогом звичайної медикаментозної анестезії. Методами рефлексотерапії підвищують бар'єр больової чутливості. Разом з цим, ці методи незамінні при алергійних проявах на анестетики у хворих .

Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

В історії східної медицини були періоди зневіри і заборон, після яких чжень-цзю терапія, як фенікс, знову відроджувалася з попелу. У пилу століть загубилася частина знань і в наш час існує провал між практичним застосуванням феноменів і їх дослідженнями, які поки дають лише концептуальні моделі.

Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

На території колишнього СРСР більшість рефлексотерапевтів користуються сегментарно - рефлекторною теорією під час підбору точок або готовими наборами рецептів впливу на точки. Та й у самому Китаї в даний час немає єдиної точки зору на теоретичне обґрунтування стародавньої науки, але в практичній діяльності багато лікарів, поряд з готовою рецептурою і рефлекторно-сегментарною теорією, прагнуть застосовувати також традиційні підходи.

Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

Деякі основні теоретичні положення традиційної східної філософії та медицини.

Одним з найважливіших є вчення про Інь - Ян - вчення про єдине ціле, що складається з протилежностей. В Європейській філософії це вчення має аналог у вигляді закону "єдності та боротьби протилежностей". Все навколишнє по старокитайським поглядам належить або до ЯН (сонце, чоловік, зовнішній, лівий), або до Інь (місяць, жінка, внутрішній, правий).

**СИМВОЛ
ЄДНОСТІ ТА
БОРОТЬБИ
ПРОТИ-
ЛЕЖНОСТЕЙ**

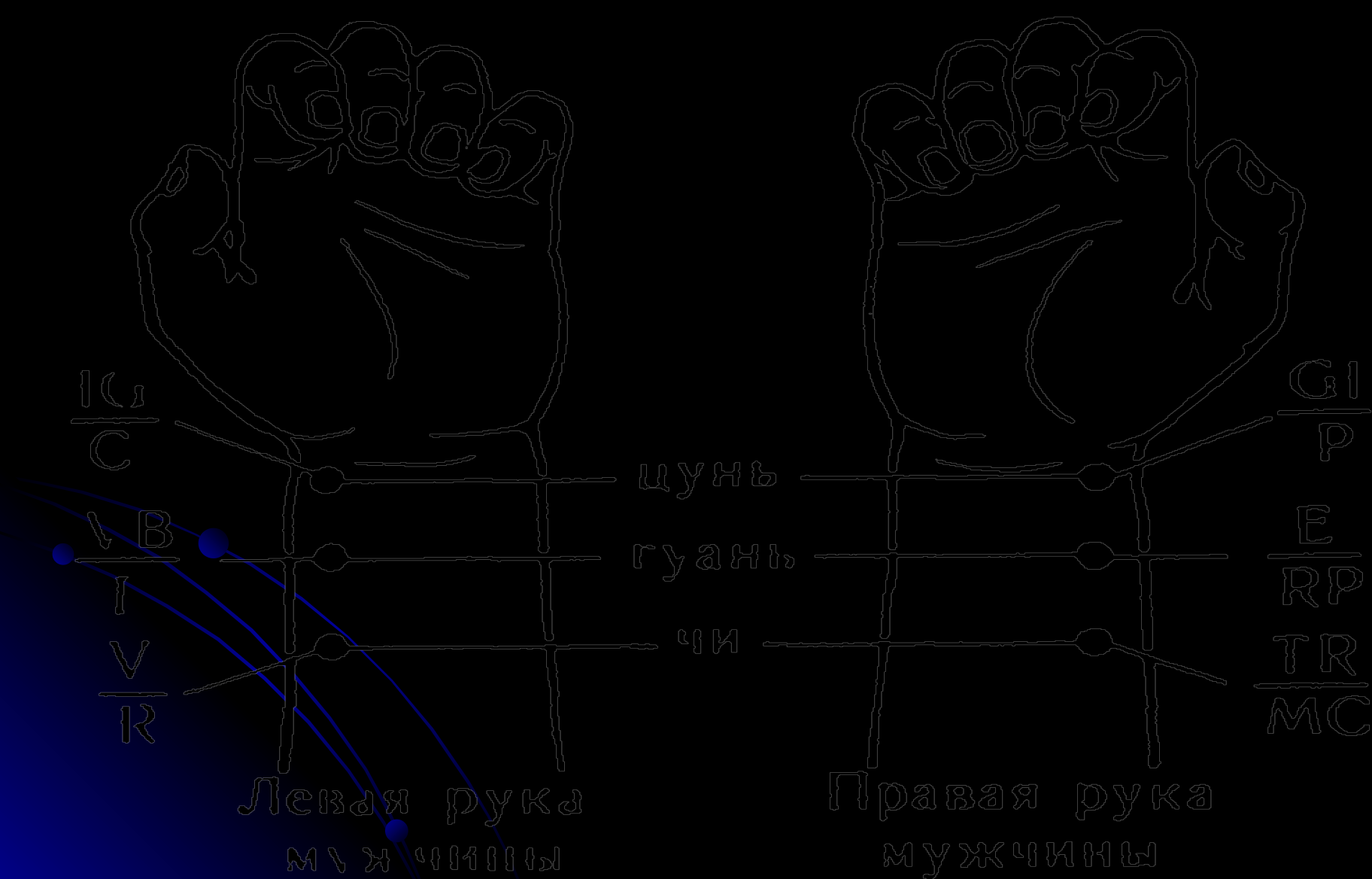
Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

Аналогічно розглядається і людина як єдине ціле, що складається з Ян та Інь протилежностей, китайська медицина бачить хворобу в порушенні балансу Ян та Інь, а лікування - у відновленні цього балансу. Переважання ЯН відображає надмірність функції, а Інь - недостатність. Наприклад: ЯН - почервоніння, блиск, судоми, підвищення температури тіла; Інь - блідість, тьмяність, порушення рухів, непереносимість холоду і ін.

Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

На підставі огляду та інших методів діагностики, про які буде згадано далі, лікар встановлював діагноз надмірності або недостатності тих чи інших меридіанів, тих чи інших функцій організму і призначав відповідне лікування. Особлива увага приділялась діагностиці за пульсом. Лікар досліджував 12 основних та допоміжні точки пульсації й виставляв діагноз.

Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

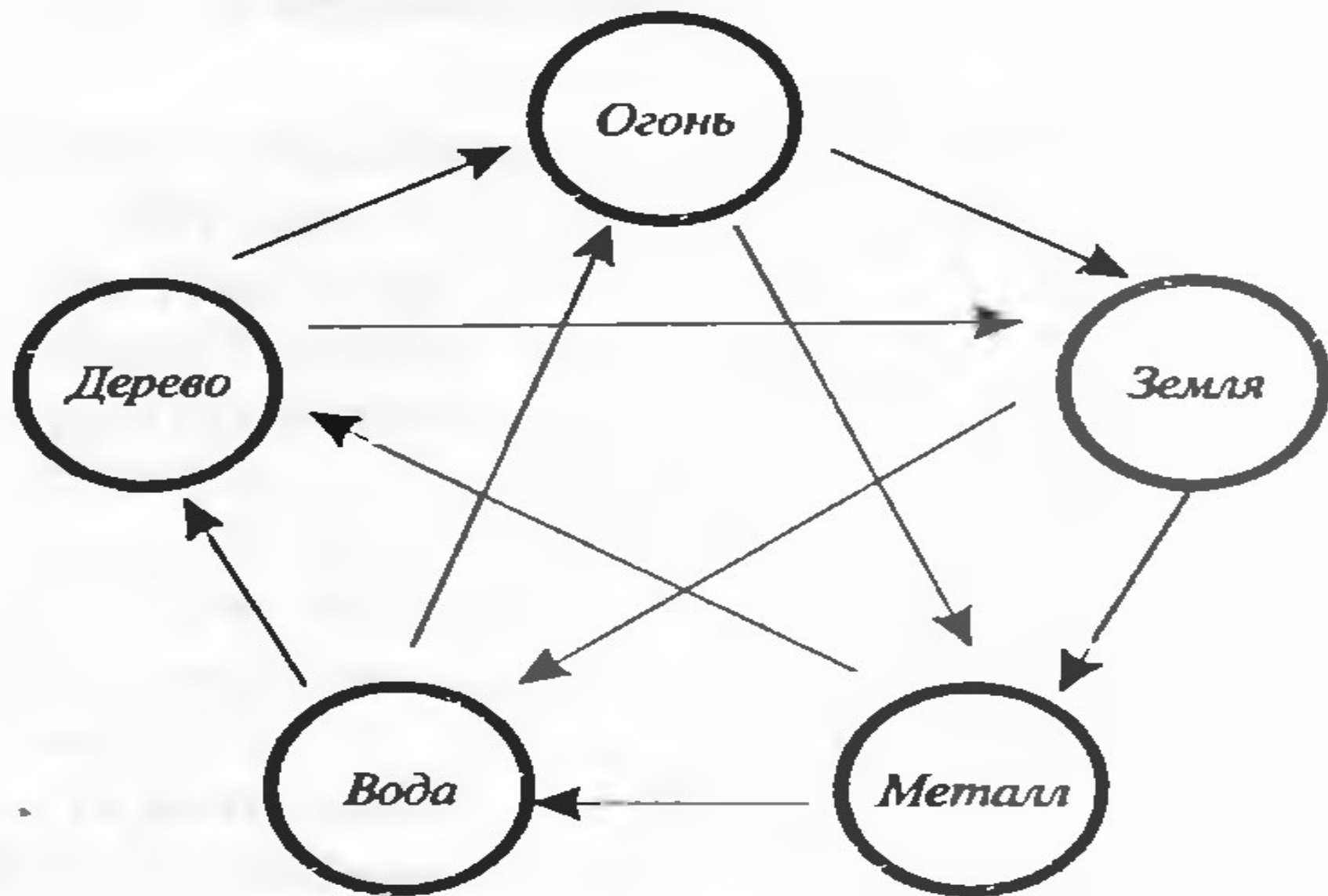
У тісному взаємозв'язку з вченням Інь - Ян знаходиться теорія п'яти першоелементів. Були виділені крайні протилежності ЯН (день, літо, південь) і Інь (ніч, зима, північ). Також виділили і перехідні протилежності ЯН (вечір, осінь, захід) і Інь (ранок, весна, схід). Для кращого розуміння взаємодії сил природи стародавні філософи присвоїли кожній з них свій символ.

Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

1. Дерево - символ народження - перехідний Інь.
2. Вогонь - символ максимальної активності - ЯН.
3. Метал - символ занепаду - перехідний ЯН.
4. Вода - символ мінімальної активності - Інь.

Виділявся також і п'ятий першоелемент - Земля, як основа світобудови, на якій і відбуваються всі циклічні і трансформаційні зміни.

Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

Поряд з створюючими, як видно з представленої схеми, є і деструктивні зв'язки: вогонь плавить метал, метал ріже дерево, дерево підриває корнями (руйнує) землю, земля засипає, вбирає воду, а вода гасить вогонь .

У нормі всі ці зв'язки першоелементів перебувають в рівновазі. При надмірності стимулюючих зв'язків виникає переважання відповідного за схемою елемента, а при недостатності - його ослаблення. При надмірності деструктивної зв'язку елемент, на який цей зв'язок впливає, слабшає, а при недостатності - підсилюється.

Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

Така філософська схема організації всесвіту була оголошена універсальною, тобто її елементи могли бути розповсюджені як на ціле - всесвіт, так і на її складові частини, зокрема, на людину.

Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

ДЕРЕВО

Весна
Ветер
Рождение
Зеленый цвет
Кислый вкус
Гнев

ОГОНЬ

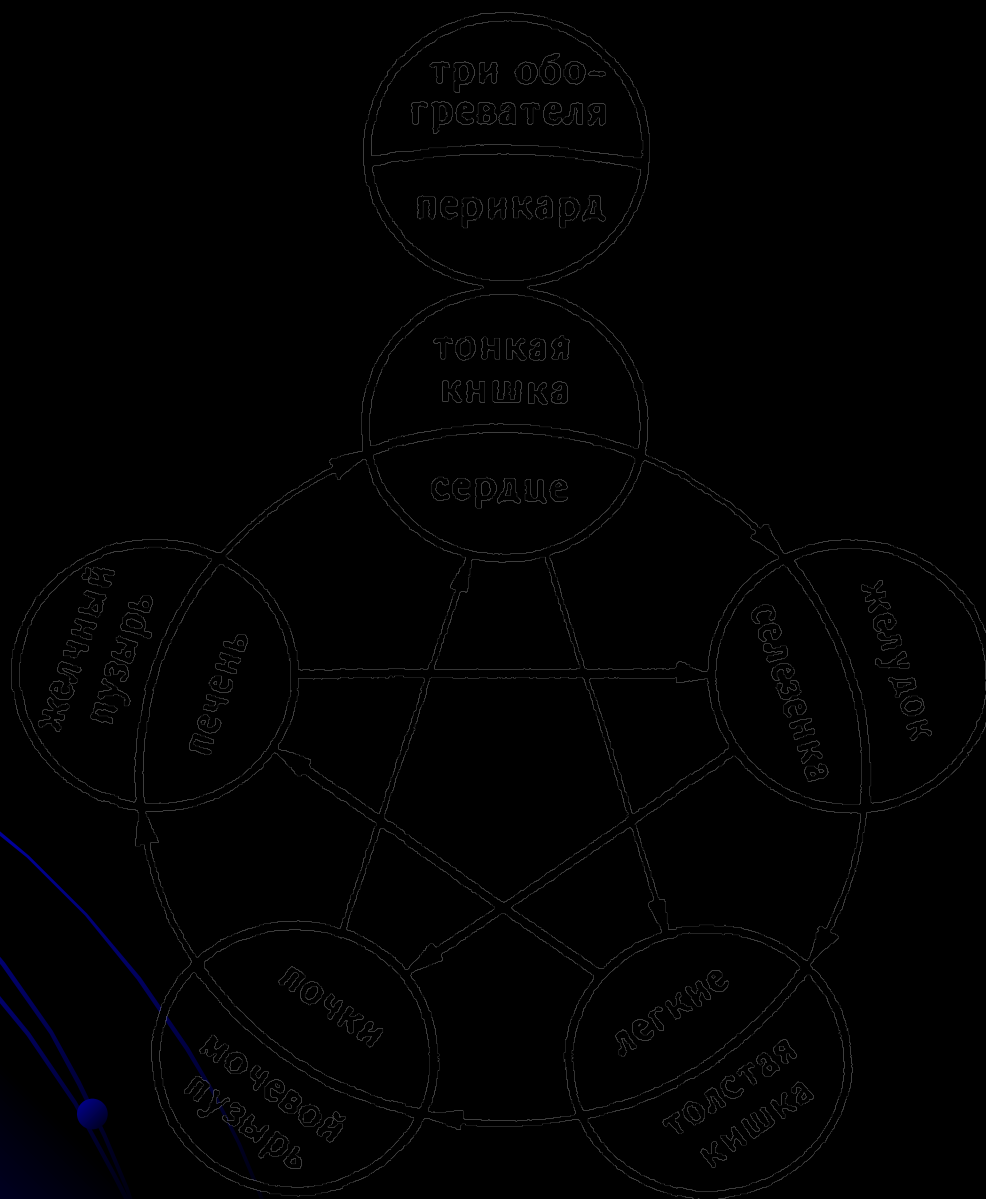
Лето
Жара
Наибольшее развитие
Красный цвет
Горький вкус
Радость

ЗЕМЛЯ

Конец лета
Влажность
Изменение
Желтый цвет
Сладкий вкус
Размышление

МЕТАЛЛ

Осень
Сухость
Увядание
Белый цвет
Острый вкус
Тоска

ВОДА

Зима
Холод
Исчезновение
Черный цвет
Соленый вкус
Страх

Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

Розглянемо, як пов'язана вище наведена схема с сучасними медичними поглядами.

Надмірність товстої кишки за рахунок деструктивного зв'язку веде до ослаблення жовчного міхура і печінки. І, дійсно, при перенавантаженні товстої кишки, наприклад, внаслідок хронічного запору, токсини, що утворюються в кишечнику в результаті гниття білків, які не виводяться назовні, а всмоктуються в кров по v.portae надходять в печінку, де порушують її роботу і можуть призвести навіть до жирового переродження печінки.

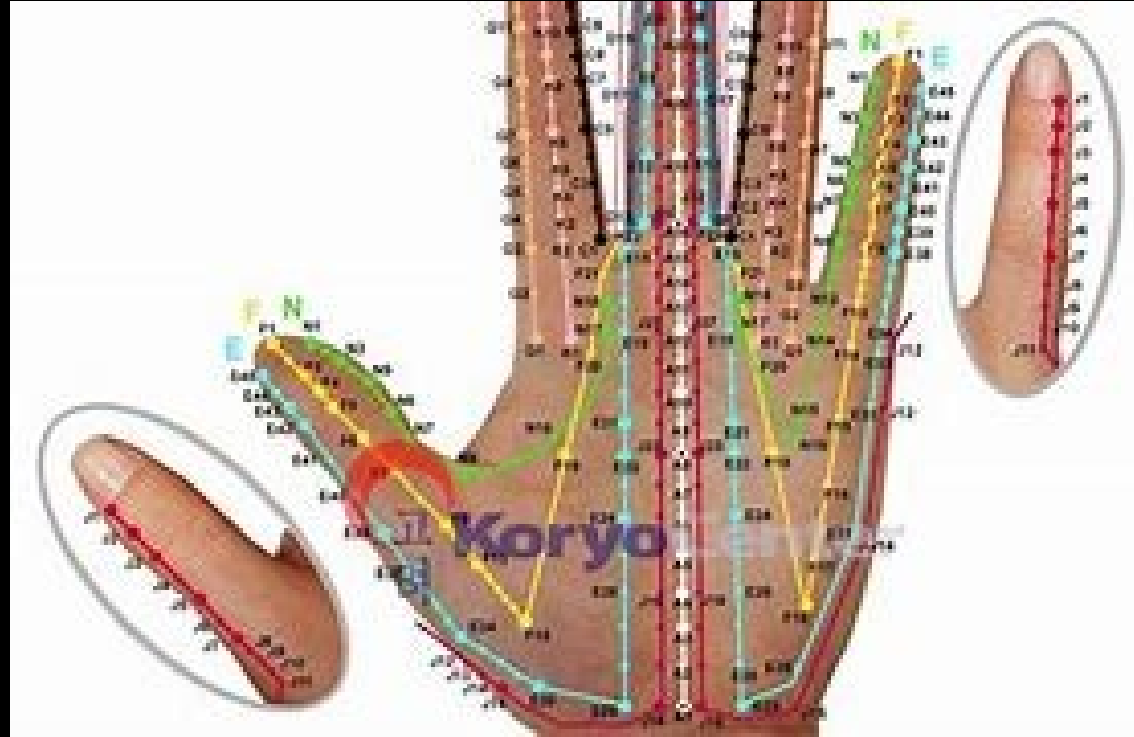
Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

При недостатності печінки, що розвивається на тлі надлишковості товстої кишки, за рахунок ослаблення тонізуючого зв'язку відбувається ослаблення серця. І дійсно, ЕКГ - дослідженнями доведено, що при кишковій інтоксикації в серцевому м'язі розвиваються дифузні зміни і перенапруження правого шлуночка. При наростанні токсикозу падає артеріальний тиск.

Таким чином, теорія п'яти першоелементів також відображає, правда в дещо абстрактному вигляді, дійсні процеси, які йдуть в природі і в організмі людини.

Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

Вчення про канали або меридіани є предметом гарячих суперечок між його прихильниками і противниками. Але, як вже говорилося, останнім часом це вчення привертає до себе увагу все більшого числа лікарів, переконують їх на практиці в існуванні феномена меридіанів, хоча теоретичного і експериментального обґрунтування цієї теорії з позицій сучасної науки поки немає. Традиційну теорію, про яку буде розказано далі, можна розглядати до такого обґрунтування так само як і вчення про меридіани на топографічній карті.

Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

Згідно з традиційним вченням виділяють 12 основних парних меридіанів з відповідними їм органами; передньо- і заднесерединний непарні меридіани, а також з'єднуючі їх колатералі. Існують також "чудові" або "незвичайні" меридіани, які з'являються лише при патологічних станах.

Під поняттям "орган" в китайській медицині розуміють структурно - функціональні одиниці - системи, об'єднані не стільки за топографо - анатомічною ознакою, скільки за спільністю функціональної діяльності, тобто за принципом функціональних систем.

Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

Поряд з меридіанною макроakupунктурною системою існують і мікроakupунктурні системи, зокрема вушних раковин, стоп та кистей рук. Широко використовується також акупунктурна система сухожильного шлеми черепного склепіння.

Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

Разом з тим, в зв'язку з поширенням СНІД, все більшу популярність набувають електропунктурні діагностичні та лікувальні методи.

Далекосхідна медицина паралелі та відмінності

Таким чином, рефлексотерапія дуже цікавий і недостатньо вивчений з наукової точки зору метод, який широко використовується в далекосхідній медицині і, на жаль, не зважаючи на довгі роки впровадження, ще недостатньо у нас розвинутий.